

bolygatott szarmata sírt tártunk fel. A benne talált, összetört szürke korongolt korsót típusa alapján a korszak kései periódusára keltezhetjük (2002/1 sír). Az ezt követő napokban a munkások, miközben ásták a bekötő vezeték árkat a 16. sz. házhoz, a vízvezeték árkanak betöltésében embercsontokra bukkantak (2002/2 sír). Minden bizonnyal ugyanehhez a temetőhöz tartozik az a DK-ÉNy-i tájolású, bolygatatlan sír is, amelyet a nyugatról szomszédos Hock János utca 9. sz. ház utcafronti telekhatárán tártunk fel 2002. december 6-án, a bekötő vezeték helyén. A lábnál talált, kézzel formált fazék hosszú időn keresztül használatos forma (2002/3 sír). 2003. április 2-án, a Hock János u. 11. sz. ház előtt, a gerincvezeték fektetése során egy DK-ÉNy-i tájolású sír lábbrésze került elő, melléklet nélkül. A többi részét évtizedekkel ezelőtt megsemmisítették, amikor a vízvezetékét ásták (2003/4 sír). A 9. sz. ház előtt egy újabb sírnak a nyomát észleltük a vízvezeték árkaig tartó, mintegy 40 cm széles újkori beásások által nem bolygatott területen (2003/5 sír).

Újtelep: 2003. október 3-án a Pázmány Péter u. 19. sz. üres telek utcafronti határáról 2 m-re feldúlt, É-D-i tájolású sír került elő, benne néhány hosszúcsont maradványával. Mellékletet nem találtunk, így csak a tájolás alapján valószínűsíthetjük, hogy szarmata kori.

Az előkerült leleteket a szentesi Koszta József Múzeumban restaurálják, majd a csongrádi Tari László Múzeumba kerülnek.

SZABÓ JÁNOS JÓZSEF

124. Csorvás, Gerendási út

(Békés megye) Ø

2003. október 20-án gázelosztó vezeték földmunkálatainak régészeti ellenőrzését végeztem a területen (hrs.: 2271/2). Semmit sem találtunk, sem a lapos metszetfalban, sem pedig a kidobott földben. A dűlőút D-i oldalán végeztünk a lapos felszínen terepbejárást, egészen a gerendási kövesútig, de ott sem találtunk semmiféle telepre utaló nyomot.

Munkatárs: Fekete Zoltán régészhallgató (Frankfurt am Main).

RÓZSA ZOLTÁN

125. Csörnyeföld, Vörcsök-hegy

(Zala megye) U, R, Kö

2003. június 25. és július 16. között rövid megelőző feltárást végeztünk a Vörcsök-hegyen nyitott, útépitéshez használt agyagbánya területén. Az előzetes terepszemle során először egy megközelítőleg 9000 m² nagyságú területet jelöltek ki a kutatásra a bánya központi részén, majd a későbbiekben a bánya K-i felében egy további, mintegy 1000 m² nagyságú területet is. Mivel a bányászati tevékenység a kijelölt terület nagyobb részét még a megelőző feltárást megkezdése előtt elpusztította, a továbbiakban újabb, az előzőt csak részben fedő, kb. 3500 m² szakaszt különítettek el a bánya Ny-i szélén.

Az 50–70 cm mély humuszolás alól közvetlenül sárgás, helyenként barna, illetve szürke színű rétegekkel váltakozó, igen kemény, feltehetően harmadkori agyag altalaj jelentkezett, melyből fosszilis csontmaradványokat gyűjtöttünk.

A feltárást megelőző felszíni gyűjtés során neolitikus (DVK), rézkori (Balaton-Lasinja) és középkori kerámia-töredékeket gyűjtöttünk. A humuszolt felszínen csak egy-két objektum igen bizonytalanoltja mutatkozott, mint a bontás során a későbbiekben kiderült, ennek oka az objektumokat fedő, az altalajjal lényegében megegyező színű agyagréteg volt. A két munkaterületen végül összesen tizenhárom régészeti objektumot tártunk fel, köztük a többé-kevésbé szabályos gödrök mellett két kemence maradványait is. A jelenségek a nagyobbik feltárt terület É-i felén koncentráálódtak, a kisebbik terület D-i végében mindössze két objektum helyezkedett el. A bánya ÉK-i profiljában további, erősen elpusztított objektumot észleltünk.

Öt feltárt gödörből a DVK keszthelyi csoportjának jellegzetes, mélyen árkolt díszű kerámia-töredékei kerültek elő, néhány pattintott kőeszköz mellett. Egy több beásásból álló gödörkomplexum és a bánya ÉK-i profiljában megfigyelt objektum a Balaton-Lasinja-kultúra igen gazdag leletanyagát tartalmazta. Nagy számban kerültek elő a kultúrára jellemző egyfülű bögrék, korsók és kettőskónikus mély tálak töredékei. Kannelúrás, karcolt, illetve tűzdelt díszű kerámia-töredékek is gyakoriak a leletanyagban. Agyagkanalak, kisméretű agyagtégelyek és csiszolt kőbalták is előkerültek. Az egyik beásás alján nagyméretű, kettőskónikus puttonyedény szétesett darabjai feküdtek. A leletanyag legjobb párhuzama Letenye, Szentkeresztomb feltárt leletanyagából ismert.

A bánya K-i felén levő ásatási területen egy mindössze 60 cm átmérőjű, kissé ovális kemence maradványai kerültek elő, közelebről nem keltezhető, de biztosan rézkori kerámiával együtt. A kemencétől nem messze kisméretű gödröt tártunk fel, melyből Furchenstich díszítésű kerámia került elő.

A rézkori objektumok elhelyezkedése alapján feltételezhető, hogy a bányaművelés nagyobb kiterjedésű település központi részét pusztította el.

MARTON TIBOR

126. Debercsény, Mogyorós

(Nógrád megye) Pa, U

A Debercsény és Csesztve határán fekvő lelőhelyen először Gyombola Gábor gyűjtött leleteket. A talaj igen kavicsos a területen, főként kvarcit, de kovakavicsokat lehet gyűjteni (nummuliteszes kova és hidrokvarcit).

A leletanyag a szántásból származik, a frissen kiirtott erdő helyén nem lehetett gyűjteni. A leletanyag a facsoport és a magasfeszültségű villanyvezeték vonala közti részen, mintegy 30 m széles sávban került elő. A terület közepén, ahol kevésbé kavicsos a talaj, viszonylag több eszközt és szilánkot gyűjtöttünk. Az eszközök (egy